

**PERSONALIZUOTOS MEDICINOS APSKRITOJO STALO  
DISKUSIJOS SPRENDIMŲ SANTRAUKA**

**PERSONALIZUOTOS MEDICINOS INICIATYVINĖS GRUPĖS  
MEMORANDUMAS**

2022 m. balandžio 7 d.

# PERSONALIZUOTOS MEDICINOS APSKRITOJO STALO DISKUSIJOS SANTRAUKA

## PERSONALIZUOTOS MEDICINOS APSKRITOJO STALO DISKUSIJA

Inovatyvios farmacijos pramonės asociacijos (IFPA) organizuotoje apskritojo stalo diskusijoje, vykusioje 2022 m. balandžio 7 d. hibridiniu būdu, susirinko 17 dalyvių, atstovaujančių visuomenines pacientų organizacijas, gydymo įstaigas, farmacijos industriją. Ši diskusija yra naujo bendradarbiavimo etapo pradžia, siekiant partnerystės ir susitarimo įgyvendinant personalizuotos medicinos principus Lietuvoje.

Diskusijos dalyvių pasisakymai ir priimti sprendimai atspindi dalyvių asmeninę nuomonę. Diskusijos dalyvių pasisakymai įstaigų ar asociacijų oficialią poziciją atspindi tiek, kiek dalyviai įgalioti tai išsakyti.

Apskritojo stalo diskusijos dalyviai supažindinti su 2021 m. pabaigoje IFPA išplatinto komunikato „Dėl Nacionalinio susitarimo įgyvendinant personalizuotos medicinos principus Lietuvoje“ pagrindiniais teiginiais ir siūlomais veiklų prioritetais. Dalyviai pasidalijo savo ir atstovaujamų institucijų pozicijomis personalizuotos medicinos klausimu, suderino Lietuvoje visuotinai naudotiną personalizuotos medicinos apibrėžimą, išgrynino visoms suinteresuotoms pusėms aktualiausius veiklos prioritetus.

Apskritojo stalo diskusijos išdavoje gimė naujas personalizuotos medicinos partnerystės įgyvendinimo formatas – atvira personalizuotos medicinos iniciatyvinė grupė, skirta plėtoti dialogą personalizuotos medicinos įgyvendinimo klausimu su valdžios ir valstybinėmis institucijomis Lietuvoje.

## PERSONALIZUOTOS MEDICINOS APIBRĖŽIMAS

Daugumos nuomone, personalizuotos medicinos apskritojo stalo diskusijos dalyviai nusprendė tolimesnėje komunikacijoje naudoti teisiškai reglamentuotą EK patvirtintą personalizuotos medicinos apibrėžimą:

Personalizuota medicina, tai medicininis modelis, kuriame naudojamas individų fenotipų ir genotipų charakterizavimas (pvz., molekulinis profiliavimas, medicininis vizualizavimas, duomenys apie gyvenimo būdą) siekiant atitinkamam asmeniui tinkamu metu pritaikyti tinkamą terapinę strategiją ir (arba) nustatyti polinkį į ligas, ir (arba) laiku užtikrinti tikslią prevenciją.

## PAGRINDINIAI PERSONALIZUOTOS MEDICINOS PRIORITETAI

Bendru sutarimu, **nauda visuomenei ir pacientui**, apimanti suinteresuotųjų šalių partnerystę, platesnį visuomenės įtraukimą, pacientų bendruomenės edukaciją, bei naudos pacientui įgyvendinimą, priimtina pagrindiniu personalizuotos medicinos principų įgyvendinimo tikslu.

Prioritetiniai veiksmai, kurių įgyvendinimas leis priartėti prie pagrindinio tikslo - naudos visuomenei ir pacientui, diskusijos dalyvių sutarimu išsidėstė sekančiai:

1. Dialogas su valdžios ir valstybės institucijomis.
2. Teisinės bazės tobulinimas ir palankios reguliacinės aplinkos formavimas, įskaitant tarptautinių rekomendacijų įgalinimą ir platesnį pacientų įtraukimą į sprendimų priėmimą.
3. Finansavimas, įskaitant sveikatos technologijų struktūros, žmogiškųjų pajėgumų, didžiųjų duomenų bazių finansavimo užtikrinimą.
4. Pacientų duomenų rinkinių atvėrimas ir klinikinių tyrimų pritaikymas.
5. Atrankinės diagnostikos užtikrinimas.
6. Specialistų ir pacientų edukacija.
7. Jau įgyvendinamų iniciatyvų, pvz. kompetencijos ir koordinavimo centrų, tolimesnė plėtra.

## PERSONALIZUOTOS MEDICINOS INICIATYVINĖS GRUPĖS MEMORANDUMAS

Apskritojo stalo diskusijos išdavoje suformuotas naujas personalizuotos medicinos partnerystės įgyvendinimo formatas – personalizuotos medicinos iniciatyvinė grupė.

Personalizuotos medicinos iniciatyvinė grupė yra atvira, lankstaus formato iniciatyvinė grupė, kurią sudaro tiek jau dalyvaujančių, tiek galimai ateityje prisijungiančių įstaigų ir institucijų atstovai, pasirengę tolimesniam iniciatyvos plėtojimui nacionaliniu mastu.

Atvira personalizuotos medicinos iniciatyva siekiama išvengt takoskyros tarp viešo ir privataus intereso, įtraukiant valdžios ir valstybės institucijas į pasiruošimą tolimesnei diskusijai kaip galima anksčiau procese.

### PERSONALIZUOTOS MEDICINOS INICIATYVINĖS GRUPĖS VEIKLOS TIKSLAI

- Plėtoti personalizuotos medicinos naudą visuomenei ir pacientui.
- Užtikrinti personalizuotos medicinos principų sklaidą visuomenėje.
- Skatinti dialogą su valdžios ir valstybės institucijomis.

### PERSONALIZUOTOS MEDICINOS INICIATYVINĖS GRUPĖS VEIKLOS PLANAS

Įgyvendinant užsibrėžtus tikslus, personalizuotos medicinos iniciatyvinė grupė numatė artimiausio laikotarpio - 2022 metų veiklos planus:

- Personalizuotos medicinos iniciatyvinės grupės memorandumas
- Oficialus kreipimasis į įstaigas dėl atstovų delegavimo.
- Iniciatyvinės grupės plėtra įtraukiant kitus personalizuota medicina suinteresuotus narius, visų pirma – akademinę bendruomenę.
- Forumas LR Seime

Personalizuotos medicinos iniciatyvinės grupės veiklą numatoma baigti LR Vyriausybės iniciuotu tikslinės Personalizuotos medicinos Darbo grupės prie LR Vyriausybės sudarymu.

## PARTNERYSTĖS PROGRAMOS DALYVIAI

Vardas, Pavardė	Parašas
Neringa Čiakienė, POLA	
Gediminas Žižys, POLA	
Danas Čeilitka, Vaikų retų ligų asociacija	
Doc. Valdas Pečeliūnas, VULSK	
Prof. Dalius Jatužis, VULSK	
Doc. Birutė Tumienė, VULSK	
Doc. Tomas Lapinskas, LSMUL KK	
Prof. Elona Juozaitytė, LSMUL KK	
Prof. Rasa Ugenskienė, LSMUL KK	
Prof. Sonata Jarmalaitė, NVI	
Dr. Edita Baltruškevičienė, NVI	
Prof. Arvydas Laurinavičius, VPC	
Miglė Grigalevičienė, VPC	
Jūra Smilgaitė, IFPA	
Renata Daušienė, IFPA	
Liudvika Starkienė, IFPA	

Memorandumą pasirašė personalizuotos medicinos apskritojo stalo dalyviai, diskusijos eigoje, arba pasirengimo diskusijai periode, išreiškę tiek savo asmeninę, tiek pagal suteiktą mandatą atstovaujamų įstaigų bei asociacijų poziciją, ir pritariantys personalizuotos medicinos partnerystės iniciatyvai Lietuvoje.

Detaliau su IFPA organizuotos personalizuotos medicinos apskritojo stalo diskusijos eiga, dalyvių pasisakymais ir personalizuotos medicinos iniciatyvinės grupės nutarimais galima susipažinti Apskritojo stalo diskusijos protokole.